

Tafsiira Suuratu Al-Ankabuut-Kutaa 13

Description

Salaata Sirnaan Salaatun buâ€™aa maal faâ€™a qabaa?

Salaanni karaa gabrichi Gooftaa Isaatin wal qunnamuudha. Hariiron namni Rabbii isaa waliin qabu salaatan madaallama. Ifaa fi dhoksatti salaata irratti kan cimu, ikhlaasa fi sirnaan kan salaatu yoo taâ€™e, hariiroon inni Rabbii oltaâ€™aan waliin qabu akkasuma cimaadha. Namni hariiroo cimaa Rabbii oltaâ€™aa waliin yoo qabaate, shayxaanni karaa ittiin wanta fokkuutti isa harkisuu hin argatuu jechuudha. Kanaafu, buâ€™aawwan salaata keessaa tokko salaanni wanta fokkuu fi jibbamaa irraa nama dhoowwudha. Namni wanta fokkuu fi jibbamaa irraa yoo fagaate immoo jirenya keessatti gammachu fi tasgabbiin jiraata. Akkasi miti ree? Namni kan jeeqamu fi gammachu itti dhabuuf wanta fokkuu fi jibbamaa yommuu hojjatuudha. Akkasi miti ree? Karaan salaata irratti itti ciman keessaa tokko Qurâ€™aana hubannaan dubbisuu fi hordofuudha. Suuratu Al-Ankabuut irraa mee dhugaa armaan olii kana haa ilaallu:

﴿أَتُلُّ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ
الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ﴾ ﴿١٥﴾

â€œKitaaba irraa wanta gara keetti buufame dubbisi, salaatas sirnaan salaati. Dhugumatti, salaanni fahshaaâ€™a fi al-munkar irraa nama dhoowwa. Zikriin Rabbii hundarra guddaadha. Rabbiin wanta isin hojjattan ni beeka.â€ Suuratu Al-Ankabuut 29:45

Jechi Arabiffaa â€œ**atlu**â€ jedhu hiika dubbisuu fi hordofuu qaba. Ni jedhama: talaa fulaan fulaanâ€œ kana jechuun ebalu ebaluun hordofe.[\[1\]](#) Kanaafu, â€œ**atlu maa unzila ileyka**â€œ himni jedhu hiika lama qabaa jechuudha;

1ffaa- Jechoota Qurâ€™aanaa dubbisuu.

2ffaa-Wanta Qurâ€™aana keessa jiru hordofuudha. Kunis wanta Qurâ€™aanni ajaju itti buluun, wanta inni dhoowwu irraa fagaachuun, wanta inni beeksise dhugoomsuu fi hiika isaa itti xinxalluu taâ€™a[2]

â€œÙ’ÙŽØ£ÙŽÙ,Ù•Ù Ù•Ù±Ù,,ØµÙŽÙ‘Ù,,ÙŽÙ’Ù°Ø©ÙŽÙ–â€¢ Kana jechuun salaata haala guutuu taâ€¢TMeen salaati. Sababni isaas, wanta tokko qajeelchanii gadi dhaabu (iqaamata) jechuun qajeelaa jallinnaa fi hirâ€¢TMinni keessa hin jirre gochuudha[3]

â€œDhugumatti, salaanni al-fahshaaâ€™a fi al-munkar irraa nama dhoowwa.â€ Al-Fahshaaâ€™a jechuun wanta akka fokkuutti ilaallamu hundadha. Kan akka zinaa (sagaagalumma), hanna, khamrii (dhugaati nama macheessu) dhuguu, nafsee haqa malee ajjeesuu fi kkf. Al-Munkar immoo wanta kanaa gadi taâ€™ee fi, sammuu fi uumamni namaa jibbuudha. Gabaabumatti, **al-fahshaaâ€™ajechuun wanta**

fokkuu, al-munkar immoo wanta jibbamaadha.

Salaata arkaana fi shuruuxa isaa guutanii yeroo hundaa salaatu itti fufuun wantoota fokkuu fi jibbamoo irraa nama dhoowwaa jechuudha. Sababni isaas, namni salaata qajeelche salaatu, arkaanaa fi shuruuxa salaataa guutu, qalbiin isaa ni ifti, iimaanni isaa ni dabala, kheeyri dharraâ€™uun isaa ni jabaata, sharrii dharraâ€™uun immoo ni xiqqaata ykn ni bada.

â€œZikriin Rabbii hundarra guddaadha.â€ Kana jechuun salaata keessatti fi salaatan alatti zikriin Rabbii wanta hundarra guddaadha.^[4] Akka lugaatti zikriin hiika lama qaba: 1ffa-yaadachu (Ingliffaan: remember), 2ffaa-maqaan dhayuu ykn kaasu (Ingliffaan: mention)

Kanaafu, zikriin Rabbii: qalbiin Isa yaadachuu, arrabaan maqaalee fi sifaata Isaa dubbachuu ykn Isa faarsu of keessatti hammata.

Yaadaa fi qalbiin Rabbiin yaadachuun, arrabaan Isa faarsun, wantoota fokkuu fi jibbamoo irraa nama dhoowwu keessatti buâ€™aa guddaa qaba. Keessumaayyu, zikriin (yaadachuu fi faarsun) kuni baayâ€™ee fi halkanii guyyaa itti fufaa yoo taâ€™e,[buâ€™aan isaa guddaadha][\[5\]](#) Namni salaata keessatti fi salaatan alatti Rabbii oltaâ€™aa yaadatu, gara badiitti hin tarkaanfatu.

â€œRabbiin wanta isin hojjattan ni beeka.â€ Kana jechuun kheeyri fi sharrii irraa wanta isin hojjattan ni beeka. Ergasii kana irratti jazaa guutuu isiniif kafala.[\[6\]](#) Kanarraa kaayyoon barbaadame Rabbiin wanta nuti hojjannu akka beeku beeksisuuf miti. Kana irra, kana keessa hiika guddaatu jira. Innis: wanta shariâ€™aa Isaa faallessuu hojjachuu fi wanta dhoowwe keessatti kufuu ykn ajaje dhiisu irraa akeekachiisuudha. Aayan tuni ajajoota Rabbii hojjachuutti kakaasuu fi Isa faallessuu irraa sodaachisu of keessatti qabatte.[\[7\]](#) Suurah biraan keessatti ni jedha:

﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ﴾

â€œRabbiin wanta nafsee teessan keessa jiru akka beeku beekaa, kanaafu Isa eeggadhaa (sodaadhaa).â€ (âŠ á^á^ á•á% áŠá•á^¶á‰»á‰½á^•á«á^á•áŠ• áŠáŒ^á^ á[ۢ]á^šá«á[ۢ]á‰ á~áŠ¾áŠ‘áŠ• á[ۢ]á^á‰ á¤ á‰°áŒ áŠ•á‰€á‰rá‰ouá^á•á•á•) (Suuratu Al-Baqara 2:235)

Tafsiira (Ibsa) â€œRabbiin wanta isin hojjattan ni beeka.â€ jedhu ilaachise Imaamu Xabarii ni jedha: Yaa namoota! Rabbiin daangaa salaataa eegu fi kana dhiisu irraa wanta salaata keessatti hojjattani fi dhimmoota keessan biroo ni beeka. Kana irratti jazaa isiniif kafala. Kanaafu, daangaalee (arkaanaa fi sharxiwwan) salaataa irraa waa gatuu ykn dhiisu irraa of eeggadhaa! [8]

Salaata sirnaan qajeelchanii salaatun hojii fi dubbii fokkuu fi jibbamaa irraa nama dhoowwa. Sababni isaas, salaata arkaanaa fi sharxii guutanii haala itti

fufaan salaatun qalbii ibsa, iimaana dabala, waan gaariif akka dharraâ€™an taasisa, waan badaaf dharraâ€™uu hirâ€™isa ykn balleessa.

Kitaabban wabii:

- [1] Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ankabuut-fuula 233, Ibn Useymiin
- [2] Tafsiir Saâ€™dii-742
- [3] Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ankabuut-fuula 235, Ibn Useymiin
- [4][4] Tafsiir Muyassar-401, Tafsiir Saâ€™dii-742
- [5] Maâ€™aariju Tafakkuri-15/275
- [6] Tafsiir Saâ€™dii-742
- [7] Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ankabuut-fuula 241, Ibn Useymiin
- [8] Tafsiir Xabarii-18/417

Date Created

August 12, 2020

Author

admin